

Rechterlijke uitspraken

Hof 's-Gravenhage, 8 oktober 1987
inzake Ruiten/Deur
(mrs. Neleman, Hamaker en Hehemann)
rolnr. 85/1164
(zie de noot achter deze uitspraak)

- auto
- reparatie
- diefstal
- bewijslast

De bewijslast met betrekking tot de vraag of de gerepareerde auto ten tijde van de diefstal was afgesloten rust op het betrokken garagebedrijf.

HET PROCES

1. Deur heeft gevorderd Ruiten te veroordelen tot betaling van f 6500 in hoofdsom, daartoe stellend dat hij een auto in reparatie heeft gegeven bij Ruiten, dat Ruiten die auto niet teruggeeft en dat de waarde van de auto f 6500 bedroeg. Bij vonnis van 26 juli 1985 heeft de rechtbank Ruiten opgedragen door getuigen feiten en omstandigheden te bewijzen waaruit valt af te leiden dat de auto, op 29 april 1983 geparkeerd op de Zwijndrechtsestraat deugdelijk was afgesloten.

2. Van dit vonnis is Ruiten in appel gekomen bij exploit van 28 oktober 1985. Bij memorie van grieven heeft Ruiten twee grieven tegen het vonnis ontwikkeld; hij vordert het vonnis van de rechtbank te vernietigen en de vordering van Deur af te wijzen, althans deze met bewijs te belasten. Deur heeft bij memorie verweer gevoerd; hij concludeert tot bekrachtiging van het vonnis.

BEOORDELING VAN HET HOGER BEROEP

3. Geen van partijen is opgekomen tegen hetgeen de rechtbank in rechtsoverweging 1 van het vonnis heeft overwogen. Op grond daarvan staat tussen partijen vast:

- a. Deur heeft op 17 maart 1983 een auto, merk Rover 2600, bouwjaar 1978, kenteken 52-ZV-37, gekocht en geleverd gekregen van Ruiten. De koopprijs bedroeg f 6500, inclusief BTW.
- b. Op 26 april 1983 (Deur) of 27 april 1983 (Ruiten) is de auto bij het garagebedrijf van Ruiten afgeleverd ter reparatie; de auto werd vlak bij het bedrijf van Ruiten op de openbare weg geparkeerd en afgesloten; de sleutels van de auto werden aan Ruiten afgegeven.
- c. In de werkplaats van Ruiten, gelegen op de hoek van de Lange Hilleweg en de Zwijndrechtsestraat, is de ruimte voor het stallen van auto's beperkt. Het is gebruikelijk, dat ter reparatie aangeboden auto's voor of na de reparatie op die straten worden geparkeerd.
- d. Ruiten heeft op 29 april 1983 de auto verplaatst en geparkeerd in de Zwijndrechtsestraat in verband met een op Koninginnedag op de Lange Hilleweg plaatsvindende wielervedstrijd.

e. De auto is op 29 april 1983 gestolen en die dag omstreeks 20.30 uur te 's-Gravenhage beschadigd teruggevonden. De auto werd aangetroffen met een gedemonteerd dashboard, zonder sleutel in het contactslot en zonder sporen van braak aan portiersloten of ruiten. De sleutels waren nog in het bezit van Ruiten.

f. De auto is total-loss verklaard.

4. In rechtsoverweging 4 van haar vonnis heeft de rechtbank beslist dat tussen partijen een reparatieovereenkomst is tot stand gekomen. Ruiten heeft die beslissing in hoger beroep niet bestreden, zodat het hof ook van de juistheid van die beslissing dient uit te gaan.

5. Bij memorie van antwoord voert Deur, opnieuw, aan dat Ruiten de auto niet heeft teruggegeven en dat Ruiten door de reparatieovereenkomst te sluiten het risico aanvaardde voor de tijd dat hij ten behoeve van zijn reparaties de beschikking over de auto had. Het hof begrijpt een en ander aldus dat Deur primair aanvoert dat Ruiten in de nakoming van zijn uit de reparatieovereenkomst voortvloeiende verplichtingen tekort is geschoten doordat hij de auto niet ongeschonden kan teruggeven.

6. Deze stelling is in zoverre juist dat de overeenkomst, anders dan de rechtbank meent, Ruiten er niet slechts toe verplichtte de in de omstandigheden van het geval vereiste zorg te betrachten ten einde te voorkomen dat de auto, die op de openbare weg stond geparkeerd, werd gestolen. Het karakter van de overeenkomst (een vorm van aanneming van werk) brengt immers mee dat Ruiten verplicht was de auto ongeschonden terug te geven en dat zijn tekortkoming in de nakoming van die verplichting hem slechts dan niet kan worden toegerekend, indien hij daaraan geen schuld heeft en die tekortkoming evenmin om andere reden voor zijn rekening komt.

7. Vast staat dat Ruiten, althans een van zijn werknemers, de auto op 29 april 1983 heeft verplaatst. Niet vast staat of die werknemer die auto toen deugdelijk heeft afgesloten. Partijen strijden erover wie hier de bewijslast heeft.

8. Uit het in overweging 6 overwogene vloeit voort dat die bewijslast rust op Ruiten. Mocht hij in dat bewijs niet slagen, dan kan niet gezegd worden dat hij door overmacht niet in staat is geweest de auto ongeschonden – en gerepareerd – terug te geven.

9. Het voorgaande betekent dat het dictum van het vonnis juist is en dat de grieven geen behandeling behoeven.

NOOT

Dit is een voor de praktijk niet onbelangrijk arrest. De garage die een auto heeft gerepareerd en deze vervolgens op straat parkeert, dient de auto af te sluiten. Doet zij dit niet, dan is zij aansprakelijk voor de schade – Ktg. Leiden 2 oktober 1968, *Praktijk-gids* 584. Zelfs wanneer de autosleutels uit de niet afgesloten receptie worden ontvreemd, is de garage aansprakelijk – Hof Arnhem 29 november 1983, *VR* 1984, 109. Staat daarentegen vast dat de auto was afgesloten, dan is de garage niet aansprakelijk – Hof 's-Hertogenbosch 30 december 1969, *NJ* 1970, 208.

Een en ander brengt mee dat de bewijspositie van partijen van groot belang is. Indien de auto gestolen blijkt zonder spoor van braak, moet blijkens dit arrest worden aangenomen dat de auto niet afgesloten was. De garage dient het tegendeel te bewijzen.

E.H. Hondius